

ПРЕЗИДЕНТ ПЛАНУЄ МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Уряд Злучених Держав повів переговори з різними державами Америки в справі скликання міжнародної конференції про мирне подолання спорів.

Запросини на цю конференцію мають бути оповіщені, як тільки буде підписана угода в справі провінції Чако, за котру велася довга війна між Болівією й Парагваєм. Конференція буде спиратися передовсім на доктрину Монро, що, мовляв, ніяка позаамериканська держава не сміє вмішуватися в справи Америки.

Злучені Держави будуть змагати до того, щоб завести якусь міжнародну машинерію для подолання спорів між державами Америки.

ПОМЕР БУВШИЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН. — Тут помер наглою смертю Чарлз Кертіс, що був віцепрезидентом Злучених Держав за президента Гувера.

При смерті мав він 77 літ. Був відомою політичною постаттю довгі роки. По крові він був мішанець білих з червоношкірими індіанцями.

СЕНАТОР НАЙ ПРО „ДІМ МОРГАНА“.

ВАШИНГТОН. — Супроти цього, що в деяких газетах появилася новинки, що по скінченню переслухання перед сенатським амуніційним комітетом члени комітету подали руку Дж. П. Морганові, мовляв, на знак, що вони вважають поведінку його банкового дому підчас війни чесною, сенатор Най, голова цього комітету, заявив публічно, що комітет зовсім не винис такого вражіння з зізнань Моргана.

Сенатор Най закликає горожан не робити висновків з того, що сенатори подавали руку банкірові, але читати про перебіг самого переслухання та слідувати за тим, що розкрито на цьому переслухання.

КУПЦІ НАПАДАЮТЬ НА РОБІТНИЧІ ЮНІ.

НЮ ЙОРК. — Ньюйорська торговельна рада скористала з того, що в місцевім суді обвинувачено урядників юнії візників як членів шайки рекетірів, та в публічній заяві виступає проти цілого юнійного руху, називаючи майже всі робітничі юнії оруддям у руках рекетірів.

НЕ СТАЄ ІМ РОБІТНИКІВ.

ШКАГО. — Президент організації „Американ Менеджмент Асоційшен“ виступив з публічним закликом про потребу конференції для обговорення відносин між робітниками й зарядами промислових підприємств.

У цій заяві він каже між іншим, що, не зважаючи на велике число безробітних, промислові підприємства відчувають недостачу фахових робітників. Мовляв, відчувають таку недостачу найбільше фабрики автомобілів.

З ЗАКОНОДАТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЄЛА СТ. ЯРЕМИ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Між внесками нових законів, предложених членом стейтової асемблї, Степаном Яремою, є між іншими законопроект, щоб редактори й видавці газет були звільнені від обов'язку подавати судові жерела своїх вісток.

В іншій проекті посол Ярема проектує, щоби подругові вільно було уневажнити подружжя, коли другий подруг був невилучливо хорий на умову недугу довгий протяг часу (4 або 5 літ або довше).

ДОПИТУЮТЬ ПОЛІЦІЯ ЗА ВБИВСТВА.

НЮ ЙОРК. — Поліція признається газетарам, що вона допитує тепер одного спенсіонованого сержанта ньюйорської міської поліції за вбивство 15-літньої школярки, Марії Елен О'Конор, та за інші вбивства.

Урядовий психіатр каже, що допитуваний поліція умово незрівноважений. Він признався вже поліції до кількох тяжких злочинів і поліція думає поставити його на суд за щонайменше два вбивства.

Марія О'Конор пропала 27-го січня 1933 року, вийшовши з дому на відвідини до своїх знайомих. Дня 2-го лютого знайдено її тіло з розбитим черепом у корчах коло Масапїкві, на Лонг Айленді.

ПРОПАВ З КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Північно-німецький Лойд дістав бездротну телеграфічну вістку, що з корабля „Бре-мен“ пропав 25-літній археолог Адольф Котон. Корабельна служба завважала неприязність Котона ще в четвер. Шукала його по всіх закутках корабля й не знайшла.

Він їхав на дальші студії до Лондону.

ВЕРНУТЬСЯ ДО АРМІЇ.

Грецькі офіцери, які піднесли були революцію, що не вдалася, і які були проти повороту монарха на грецький престол та за те були видалені з армії, будуть наново прийняті до армії й задержані ранги, які мали.

ЧУЖИНЦІ У СХІДНИХ ВОЄВІДСТВАХ.

З новим роком входять у життя нові приписи, що торкаються побуту чужинців на деяких теренах Польщі. Попереднього дозволу адміністраційної влади вимагає приїзд чужинців на терени воевідств: львівського, станіславівського, тернопільського, волинського, польського і білостоцького. Цей дозвіл влада може кожної хвили відібрати, якщо їхній побут покажеться шкідливим для держави. В такому разі визначають чужинцеві реченець до виїзду.

УЙШОВ ДВА РАЗИ ПЕРЕД СМЕРТЮ В ДВОХ ДНЯХ.

Зимна як лід вода в заліві Голф оф Джорджія (Канада) хотіла два рази в двох днях потягнути на дно молодого Дж. Блекмора, але кожного разу 22-літній хлопець вийшов ціло.

Перший раз буря змела його з човна, 25 стіп довгого, що розлітався в кавалки. Він старався доплисти одну милю до берега і вода викинула його безпритомного. Більше як дві години лежав він покритий піском і болотом, аж кровні і приятелі знайшли його.

На другий день рано його власний човен розбився в тім самім місці, коли зірвалася буря. Він віз цеглу з Енвил Айленд. Йому вдалося доплисти до берега. Розпалив вогонь і грівся при нім до рана. Потім пішов до дому своєї тітки, пані Лусі Вард на Луду Айленді.

СОНЦЕ В РУЦІ.

Одна з великих німецьких електричних фабрик кинула на ринок ручний рефлектор небувалої сили. Він складається з акумулятора в формі наплечника й рефлектора, що має параболічне зеркало з регуляційний прилад. Він дає змогу переставляти джерело світла в такий спосіб, щоб вогонь сяло в огнищі зеркала. Таким чином витворюється гніп рівнобіжності проміння, що не розпорошується й бе на велику далечину.

Силу рефлектора показує цифра 300,000 свічок. Цього досить, щоб на пів км. докладно освітлювати предмети. Така лампа знайде пристосування в летунстві, поліції, світляній сигналізації. Вона може бути також оборонною зброєю. Лямпа засліплює людину, аж по кількох хвилинах очі починають знов бачити.

НОВІ ДОМАШНІ ЗВІРЯТА.

До європейського коня, корови, кози, пса, kota та інших домашніх звірят, що колись жили дико, прибуде новий товариш, що вже давно заслужив собі на почесну назву „домашнього“. Багаті англійці в Бомбаю заснували школу, де мають виховувати слонів, щоб могли помагати в домашньому господарстві. Індійці вже давно користуються послугами слонів. Слони, що вийдуть зі школи, будуть розумніші, ніж кінь і пес разом.

НЕ МОЖНА МОЛИТИСЯ ЗА ЖИДІВ.

Протестантський пастор Юрій Альтгауз у Берліні дістав шість місяців тюрми за те, що молився за жидів.

ПРИСУД НА КОМУНІСТА.

Перед трибуналом присяжних судів у Львові відбулася карна розправа проти кравецького помічника М. Блявштайна за комуністичну агітацію. Його арештували в літі м. р. на площі Марійській підчас похорону комуніста Мигала, коли випустив голуба з червоним транспарентом, привязаним до ноги. Блявштайна засудили на 4 роки вазниці.

ДЕ СХОВАНІ МІЛІЯРДИ.

Генеральний секретар державного Французького Банку спробував обрахувати, кілька грошей ховають громадяни дома, не передаючи їх до кас ощадності. Обрахунок, кажуть простий: 25 мільярдів не йде до кас. Вони сховані теж дуже просто: якто кажуть — у панчохах.

ЗАСЛУЖЕНА КАРА.

Люї Клошовський у Торонті (Канада) дістав від судді чотири роки тюрми за це, що жив із доходів проституції. Його обвинуватили 19-літня дівчина, котрої він уживав до своїх несласних цілей. Давніше він відслужив чотири роки за подібний проступок.

УБИВ НЕВІРНУ ЖІНКУ.

В окружному суді у Львові відбувся карний процес проти Франца Мотики, нафтового вертача з Борислава, який у червні м. р. на вул. Власна Стріха у Львові пробив на смерть ножем свою жінку, що покинула його задля іншого. Мотику засуджено на 6 літ вазниці.

120-ЛІТНІЙ СТАРЕЦЬ УМЕР З ГОЛОДУ.

В лісі коло села Шевці, пов. Кельце, знайшли тіло старого жебрака. З метрики, яку він мав при собі, показалося, що це Ян Бруткевич, уроджений у 1816 р. Помер, опущений усіми, з виснаження і голоду.

БЕРЕЖУТЬ УКРАЇНУ.

„Морнінг Пост“ подає за своїм гельсінгфорським кореспондентом, що на Україні відбувається пересування військ. Ту скількість збільшують з 10 на 18 дивізій. Крім того здовж границь Московщини й України розложили ще 10 дивізій.

Організують курси німецької мови для всіх старшин.

КУРИ ЯК КОНТРАБАНДИСТИ.

„Таймс“ оповідає цікаву історію. На кордоні Німеччини й Голандії є багато курячих ферм. Деякі фермери подумали до цікавої співпраці. Вони що дня переганяли кури на голландський бік, де зерно дешевше. Кури наїдалися, тоді знову гнали їх на німецький бік, де яйця дорожчі. — Вкінці цілий помисловий інтерес митарів відкрили. Обчислюють, що так курячою контрабандою перенесли на німецький бік 2 мільйони яєць. Судити контрабандистів було неможливо, тому їх власники дістали по 5 місяців арешту.

КІР ШИРИТЬСЯ.

Міський департамент здоровля в Ню Йорку остерігає населення перед поширенням недуги кору („мізелс“). Минулого тижня записано в місті 549 випадків занедужання на цю недугу, тоді як попереднього тижня було тільки 278, а в тижні передтим 194.

САМОГУБСТВА В ТОРОНТО ПОПЛЯРНІ.

За рік 1935-тий у Торонті було 32-випадки самогубства. 16 самовбивників повісилися, а других 16 посакали з мостів і високих будинків.

За останній рік записано в місті 1,197 випадків наглої смерті — менше ніж попереднього року. В тім числі було 762 випадки з природних причин. Решта були вбивства, самогубства, тощо.

ЗАКОПАНИЙ СКАРБ.

Да Варшави приїхав із Лондону англійський адвокат Вікс як повновластик бувших російських землевласників Волдимира і Наталії Трофимових, що живуть тепер в Англії. Наймолодший їх брат Микола живе у Варшаві як польський громадянин. Підчас російської революції їх батько, багатий землевласник під Києвом, захопив на городі два куври, повні дорожностей і золотих рублів. Незабаром старий Трофимов згинув із рук большевиків, а його молодший син Микола втік до Польщі. Він був очевидцем закопання батьківського скарбу в городі і навіть помагав батькові при тім. Старший брат і сестра були тоді за границею. Тепер рідня Трофимови рішили відкопати родинний скарб, бо советська влада принципіально на такі річи годиться, беручи тільки знайдене скарбу. Лондонський адвокат, висланий братом і сестрою, переговорив тепер з наймолодшим Трофимовом, щоби поїхати з ним до Києва по скарб, який представляє вартість поверх півтора мільона зл.

БОРІТЬБА З БИКАМИ НЕПОПЛАТНА.

Боротьба з биками в Еспанії переводиться, як стверджує еспанська преса. Великі цього роду імпрези, які влаштовано минулого року на 23 аренах, принесли дефіцит, тому інтересовані кола вагаються, чи набудуче традиційну боротьбу з биками, яка була досі національним ігрищем, взагалі влаштовувати. Вже й так відзначають з ріжних боків протести проти цих кривавих видовищ. Свого часу папи кидали клятву на учасників цих імпрез. Також деякі королі заборонювали їх. В останніх часах забирали шораз частіше голос товариства для охорони звірят, виступаючи проти жорстокости з биками і кіньми. Ніщо не помагало. Еспанці захоплювалися дальше мистецькими подвигами тореадорів. Аж зайшло явище, як ото ніхто не передбачував: світова круза. Вона причинилася до цього, що публіка не могла платити високих вступів на ігрища з биками. До того прийшли часи книжки. Стверджено, що еспанська інтелігенція пильно відвідує бібліотеки й студії. Все те склалося на те, що нарід перестає ходити на ці ігрища і вже недалекий час, коли вони перейдуть у забуття.

ПЕРЕВЕЛИ НОВУ ПАРТИЙНУ ЧИСТКУ НА УКРАЇНІ ПІД СОВСТАМИ

ЛЬВІВ. — „Діло“ пише, що советське радіо подало, що з початком січня переведено нову чистку членів і кандидатів большевицької партії. На Україні усунено з партії коло 10 відсотків членів. Перевірка була там строгіша ніж в інших частинах советського Союзу. Та чистка ще не закінчена. Будуть її переводити ще й у лютім. На радіо вияснювано, що чистка потрібна, бо „райпартки“ приймали членів до партії без розбору. Вистало навіть, як хтось приніс оголошення з газети, що загубив партійну легітиміацію, а вже йому видавано другу, не слідкуючи за тим, чи і де його прийняли до партії. В багатьох місцях приймали до партії „гуртом“ на „парадних“ зібраннях комсомольців.

В БЕСАРАБІ ДАЛІ ГИНУТЬ З ГОЛОДУ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Український комітет допомоги голодній Бесарабії веде далі живу акцію. В останніх часах вислав він у навіщені голодом околиці знову два вагони збіжжя, разом досі 10 вагонів. Водочас комітет просить надслати дальші жертви, бо в Бесарабії таки гинуть люди з голоду, особливо діти.

СОВЕТСЬКА ПРОПАГАНДА МІЖ УКРАЇНЦЯМИ НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ. — Вже чути, що прибув з Москви до Букарешту перший советський пресовий аташе, Століпін. Ціла низка румунських газет перебігається в похвалах Советів. Всюди пишеться про советський рай. Як бачимо, пішли по давньому царському звичаю в рух — рублі. Децю капнуло й большевицьким запроданням з українського боку, бо почав виходити часопис „Українські Вісти“, і то щоденник, що називає себе „демократичним органом“, а має завданням направляти опінію буковинських українців по положення українців під Советами. Такі часописи вже виходили давніше. Їх розкидувано жаром по селах, а за ними наступали румунські жандарми і виарештовували найкращих селян за „комуністичну пропаганду“.

НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНОВЕЦЬ ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

ЧЕРНІВЦІ. — Як Буковина опинилася по світовій війні під Румунією, злетіла на неї на жир ціла хмара чужинців. Під пору має місто 115,000 мешканців. Та тепер зачинає число населення маліти, бо чужинецький елемент не має змоги робити такі інтереси, щоб легко жити. Не змінюється тільки число українців. Їх далі є коло 30,000 душ.

БУКОВИНСЬКИЙ РОМАНЧУК.

ЧЕРНІВЦІ. — Делегати українських черновецьких установ відвідали корпоративно хату Нестора українського організованого життя на Буковині, Атанаса Руснака, що саме тепер скінчив 85 літ. Атанас Руснак — це втілення відродження української Буковини, для якої працював він ревно ціле своє життя.

СВЯТКУВАЛИ СТАРІ СВЯТА.

ЧЕРНІВЦІ. — Румунський патріарх православної церкви видав розпорядок, яким візвав священників і вірних святкувати свята разом з римо-католицькими, згідно з „новим стилем“. Та сільське українське населення цього не послухало й далі святкувало Різдтво по старому. Румунська преса виступила дуже гостро проти цього поступовання українського населення, добачуючи в тім „український іредентизм“, пропаганду за відірвання Буковини від Румунії.

КРИВАВІ АНТИЖИДІВСЬКІ РОЗРУХИ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА (Польща). — Зі всіх сторін Польщі доносять далі про шораз нові протижидівські виступи. В Кельцах прийшло з того приводу до боротьби з поліцією, яка хотіла розігнати польських демонстрантів, що напали на жидівську синагогу і там побили жидів. Дійшло до того, що поліція почала стріляти до демонстрантів, а наслідком того було 5 осіб убитих і 10 ранених. Притім побито камінням 12 поліцаїв.

Жидівські часописи визнають католицьке духовенство, щоб сказало своє слово про „любоближнього“. На те відповіла „Католицька Агенція Пресова“, що засади християнської етики є загальні, що відомі й недовочначні й тому католицьке духовенство не може похвалявати протижидівських ексцесів, ні ніяких інших подібних насильств. Та разом з тим католицький орган пригадає жидам, що й вони не є без вини, бо спричинили смерть Вацлавського, Гротковського й інших.

НІМЕЧЧИНА ВПОМИНАЄТЬСЯ ЗА СВОЇ КОЛЬОНІ.

БЕРЛІН. — Нема сумніву, що Німеччина вже зачала добре підготовану і зорганізовану кампанію за свої заморські кольонії, які їй відобрано по світовій війні, примушуючи її у версайським договорі зректиса тих кольоній. Тепер німецька офіційна преса пише цілком виразно, що ті кольонії держать чужі держави тільки „тимчасово“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
a: 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи“: Bergen 4-0237. — Тел. V. H. Cousins: Bergen 4-1016. 4-0807.

Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЗА КУЛІСИ „УГОДИ“

Зприводу присуду проти українців, засуджених у варшавському процесі, з одного боку, та вісток про польсько-українську угоду, з другого боку, помітив лондонський тижневик „Нью Стейтсмен енд Нейшен“ статтю „Польща“, в котрій розкриває зв'язок, що, на думку цього тижневика, заходить між польськими посуненнями супроти українців в Польщі, ба навіть міжнародним положенням.

Стаття пише: „Щораз більше признак указує на те, що в Польщі проявляється тенденція, більше ліберальна, а щораз менше германофільська. Заява полковника Бека про заграничні справи, в котрій він робив жести за Лігу й за Англію, були відчай найбільше замітними знаками часу, навіть хоча Данціг був передовсім відповідальний за його наставлення. Польська амнеція була теж добрим знаком, як також недавній зворот у сторону уряду (польського) з боку українця Целевича, одного з провідників найбільшої меншини в Польщі.

„Однак Польщі ще далеко до того, щоб вона признала, або навіть могла явно признати (таку політику), і як строги („гарш“) присуду, видані на українців, умішаних у справу Перацького („Перацькі бізнес“) удержаться, то українська опозиція може спалахнути наново.

„Зрешт польського нацизму з одного боку, а аграрного большевизму з другого, сильно утруднює поворот (уряду) до ліберально-демократичної політики. Загально відомо, що ліберальний кабінет Косцялковського-Квятковського слабкий, та що він держиться на дуже хиткій рівновазі між ліберальними міністрами й неліберальними полковниками, з Сосновським і Ридзом-Сміглім за плеєчима. Коли приходить до вирішення справ, то вирішують їх Ридз-Сміглі й Женева. Польська армія є справді вірна Ридзові-Сміглому, котрий не полюблює Німеччини.

„Як з теперішніх клопотів вийде скріплена Ліга, то Польща правдоподібно піде за Англією, ба навіть почне дивитися менше косими очима на Росію“.

Стаття, видно, писана зі становища англійських інтересів і бажань. З неї ясно, до чого зміряє Англія в своїй політиці супроти Польщі. Англія хоче скріплення Ліги та підпертя Ліги Польщею. Вона хоче ослаблення „нацизму“ в Німеччині й Польщі та антинімецького курсу в Польщі. З того мотиву виходить англійське бажання, щоби Польща мирилася з українцями та не провокувала їх гострих присудами. І видно, що в Англії пропало вже багато підозрілого наставлення до Росії.

Очевидно, що все те є англійські бажання, а не українські. З ними треба рахуватися як з фактами реального життя, але не з обов'язуючими нас наставленнями. Українцям треба так дивитися за своїм добром, як англійці дивляться за своїм.

Д-р Кирило Трильовський.

Д-Р ТОМА Г. МАСАРИК
ПРЕЗИДЕНТ-„ВИЗВОЛЬНИК“ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ (5)

Бріан відразу порозумів добре ту справу й обіцяв перекласти її в життя. Про ту годину у Бріана появилось урядове повідомлення. Щоб його доповнити і поінформувати політичний загал, постарався Масарик, що редактор „Матену“, Завервайн, помістив у свій впливовий щоденник інтерв'ю з Масариком, в котрім той же вилвожив чеську протинавстрійську програму. Це інтерв'ю сталося правдивою бомбою не лише для Франції, але й для цілої антанті, котра у виді поділу Австрії дістала свій перший позитивний план.

Крім того удалося д-рові Бенешеві добитися того, що Бріан у своїй ноті з 10. січня 1917 р. до президента Вилсона поставив визволення чехословаків як одну з умов будучого мирового договору.

Тимчасом у березні 1917 р. вибухла революція в Росії, а різночасно і Злучені Держави Америки станули збройно по стороні антанті. Отже треба було поїхати до Росії і там організувати чеських полонених в окремий леґіон, котрий би взяв участь у війні до стороні антанті.

Масарик поїхав у травні 1915 р. до Петербурга. По довгих переговорах удалося йому позискати дозволів на організацію чеської армії, котра обняла більше як 50 тисяч мужа. (Чехи підчас битв переходили цілими відділами на московську сторону. І так, нпр., 28 (празький) полк піхоти перейшов цілий при звуках військової оркестри від австрійців до москалів).

Ту армію хотіли потім позискати і большевики проти буржуазних полків, і навпаки.

Масарик був тої думки, що Чехам не годиться мішатися в московські внутрішні справи, і продумував над цим, якби то свою армію перетранспортувати на захід Європи.

Тут треба зазначити, що при організації чехословацької армії прийшов Масарикові дуже успішно на поміч уряд України, котрий дав тій армії мундур і зброю. Звичайно такі присуду потім забувають ся. Однак Масарик, зівставши президентом, не забув цього, але прийшов українським емігрантам з допомогою: високі українські школи і грошева

Лев Ясінчук.

РІДНА ШКОЛА Й ВИХОВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Слід би спинитися принайменше побіжно над тими принадами, якими Рідна Школа цікавить українське громадянство, над тими принадами, що приманюють молодь і роблять тямсамим ту інституцію вічно молодію, бадьорою. Це її система виховання. Може навіть не так система, як самі умовини, створені величезним зусиллям і жертвами. Подумаймо: рідні вчителі (іх 842), рідна обстановка, рідне слово, національні свята й пам'ятні дні, честь і шана геніям, героям, мученикам і великим провідним людям, об'язомлювання молоді з усім, що нуртує в житті народу, призначення до самоуправи, до ошадности, до поведерливости, лікарська порада й опіка, доживлювання, допомога приладдям та оддіжжю; все те має свою приману й, не зважаючи на злидні — заставляє батьків віддавати свою дитину до школи Рідної Школи. Особливо у світлі тутешньої дійсности, при сїдомости, що в сусідній школі того всього нема для української дитини, що її там уважають за злишню, за щось гірше, українська дитина понижувана селяннина, робітника чи ремісника почуватися по домашньому, по родинному у своїй школі. А у всіх школах Р. Ш. такі переважає число дітей тих саме сусупільних станів.

Не менше важне й це, що батьки стоять близько до школи, бо вона своя. Вони помагають також у вихованні; самі вчать від неї, нераз починають освідомлюватися національно, а маючи одні цілі й змагання, стають одною сусупільною родиною: дїм-школа, батьки-вчителі й молодь. Вчительство Р. Ш. добуває окремо щораз нового знання не тільки формально, але найкращі виховні зразки пристосовує до рідних обставин, на користь власного народу.

Правда, не все й не завжди може так вестися, як бажалося би, але — в порівнанні з державною школою хочби й українською - виховні заведення Рідної Школи всетаки рідніші, бо їх головним зверхником — такі самі українські наріди, що відмовив би їм піддержки якби їх не вважав гідними.

Вся діяльність Рідної Шко-

ли мала на увазі два головні моменти: ідеологію і тактику національного виховання. Щоби ті справи вивести на ширшу площину, розвжити й вирішити напрямці виховання для всіх українців світу, уладила Рідна Школа 2 і 3 листопада Педагогічний Зїзд, що дав із себе більше, ніж це здавалося можливе з огляду на технічні, фізичні й закрніші умовини. Низка прийнятих основних тез спиралася на соборницькій ідеї у вихованні учасників країнолюбів, якщо тільки Рідна Школа знайде змогу прийняти їх друком.

Якби хто сумнівався в цьому, чи в нашій дійсности можливе було трактувати на прилюдному Зїзді справи виключно з точки українського погляду, то вистане навести голос напр. такого „прихильного“ нам поступового польського органу „Нове часи“: „Була мова (на Педагогічній Зїзді) тільки про українські постуляти, що мають забезпечити власні національні українські постуляти і — не зважаючи на недавній компроміс урядово-український, не впадо ані одно слово за те, щоб розпочати моральне розбродження“. Вправді цей самий журнал не пощадив і погрози в роді цього: „Як довго щільно українських педагогів буде якнайбільше віддалювати від Польщі, як довго виховувати тільки по думці власних еґоїстичних національних інтересів, — так довго висловлений на Зїзді постулят української автономії у виховно-освітній ділянці буде мусити остатись тільки маніфестаційною утопією“.

Читаємо це й думаємо: часом історія переходить до дньовного порядку над усіма гасителями духа. Машинний котел, який сильний, а трісне на кусні, коли в ньому назбирається забагато незужитої пари...

Дух рідної школи витворює в молоді горяч серця кипіння крові.

допомога для українських емігрантів у Чехії — це власне доказ благородного чоловіка, що виступав тут в імені чехословацької держави. Автім про відносини його до українців можна основно довідатися з книжки проф. О. Бочковського.

Чехословацька армія взяла участь уже і в одній битві під Зборовом, у Галичині, але крім малої частини, що виїхала через Архангельськ, вся вона переїхала вперек Сибіру (цілої Азії) аж до Владивостока над Японським морем. Було це получене з багатьома боротьбами і небезпеками, але остаточно цей одиникий історії людства похід (власивою переїзд залізницею) удался (1918).

Сам Масарик, наладнавши цілу справу, виїхав 7. березня 1918 р., коли власне кінчав 68 літ життя, в дорогу також уперек Сибіру до Владивостока. Подорож тривала двацять три дні і ночі третьою клясою, почім поїхав він до головного міста Японії, Токіо, де на бажання американського посла написав для президента Вилсона меморандум про стан справ у Росії. В Токіо подбав Масарик про те, щоб, коли надїде його армія, засоблено в бракуючі часті одніня і призначено відповідні кораблі для її дальшого перевозу. Уже 20 квітня поїхав Маса-

рик з Японії до Америки, і це є надзвичайно интересне, що власне підчас переїзду через Азію та Сулокіяний океан він написав свою книжку „Нова Європа“. Якаж сила волі і якаж роботячість була у тої старої вже людини!

Дня 25 травня 1918 р. був Масарик уже у Вашингтоні і негайно розпочав конференції з впливовими політиками та оголошувати статті про чехословацьке питання в американських (англійських) часописах. Що найцікавіше, то це, що йому тепер дуже помогло його колишнє виступлення в справі Гільєра. Жиди мають великий вплив в американській журналістиці і тому сильно станули йому тепер у пригоді.

Дня 30 червня 1918 р. заключив у Пїтсбургу Масарик з американськими словами договір, що став пізніше жерелом великих непорозумінь між ними і центральним урядом у Празі. На підставі того договору домагаються словаки повної автономії для себе. Чехи знову кажуть, що той договір був лише місцевий (!), заключений лише між американськими чехами й американськими словаками. Одні і другі були американськими громадянами і лише два з них не були американці. Це однак виглядає вже на крутанину, бо одні і другі ділали в імені своїх народів і ті народи чейже не

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО ВАРШАВСЬКИЙ ПРОЦЕС

Англійська преса присвятила досить багато місця звітностям про політичний процес, який недавно закінчивсь у Варшаві. Понижче подаємо без коментарів перегляд цих звідомлень від початку процесу аж до його закінчення, цитуючи цікавіші місця.

„Стар“ з 10. жовтня м. р. подав коротку новинку під заголовком „Арештування у зв'язку з атентатом. Двоє дівчат під замітом співучачи в українській змові“. Коротка вістка про арештування 12 молодих людей у зв'язку з убивством міністра Б. Перацького.

„Йоркшір Пост“ (Лїдс) з 16. листопада м. р. під заголовком „Суд над терористами“, повідомляє коротенько про два великі політичні процеси, які почались майже одночасно: один у Парижі у зв'язку з убивством короля Олександра, другий у Варшаві проти „12 членів української терористичної організації під назвою У.О.Н., які обвинувачуються у співучачстві в убивтві полк. Перацького, польського міністра справ внутрішніх“.

„Сондей Експрес“ з 17. листопада м. р. подає в шістьох рядках вістку про початок процесу у Варшаві.

„Дейлі Експрес“ з 18. листопада м. р. подає коротку новинку під заголовком „Гарні дівчата обвинувачені у зв'язку з убивством“. Далі пише: „Двоє гарних дівчат будуть головними особами у розправі, яка пічнеться завтра у Варшаві. Дванацять осіб обвинувачують за участь у вбивстві ген. Перацького, польського міністра справ внутрішніх, 15 червня 1934 р. Розправа готується спричинити дипломатичні комплікації між Польщею і Литвою, яка нібито фінансувала українських терористів у їхніх змаганнях створити незалежну Українську Державу“.

„Стар“ з 18. листопада подав другу новинку, цього разу на повну шпальту, про обидва політичні процеси, що ведуться рівночасно. Новинка подає подробиці, взяті з акту обвинувачення. Згадується про те, що в акті обвинувачується також „чеський уряд у тому, що перетримував і терпів на своїй території українських терористів“, і литовський уряд, що „давав гроші“.

„Таймс“ з 21. листопада м. р. подає деякі подробиці з процесу і закінчує своє звідомлення: „Вбиття міністра Перацького мало такий вислід, якого ті, що його вбили, зовсім не сподівались. Смерть його тільки прискорила бажання до успішного наладнання польсько-українського порозуміння, яке міністер Перацький був започаткував. Одним з найбільше позитивних доказів того порозуміння була участь українців у виборах у Польщі, які відбулись пару місяців тому і які вказали, що найвищий відсоток голосуючих з усієї Польщі виказала Східна Галичина і Волинь, з тим вислідом, що українці тепер добре заступлені в парламенті“.

„Таймс“ з 22. листопада м. р. подає коротеньке заперечення литовського посольства в Лондоні в справі закидів проти Литви, пороблених під час розправи у Варшаві.

„Менчестер Гардіен“ з 22. листопада м. р. помістив редакційну статтю під заголовком „Український процес“, у якій обговорюється польсько-українські відносини. „Генерал Перацький — пишеться в статті — був міністром внутрішніх справ; він був також відповідальний за соромну „пацифікацію“ України в році 1930. Українці вдержували важкий гнет з пасивністю, гідною подиву, аж доки дехто з крайніх кругів не почав палити стирти польських дідичів. У відповідь на те наїхали відділи польської кінноти та поліції села, арештували селян без розбору та бігли їх. Ці операції роблено в тайні, але для теперішньої історії не було найменшого сумніву, що тут відбувається один з великих

актів насильства, який колинебудь був переведений у модерних часах. Не знати докладно, скільки селян побито, але обережне обчислювання вказувало на 10,000, з яких майже напевно всі були невинними. Побиття були такі жорстокі, що багато з селян лежали тижнями в постелі, а кілька померли внаслідок ран. Ці побиття йшли вкупі з нищенням маєтку українців“. Далі автор статті пише, що „нарешті повіяв трохи лагідний вітер і поляки пробують тепер краще ставитися до українців, а навіть є познаки замирення між українським провідом і польським урядом. В Польщі слідно зворот до „лібералізму“, а також трохи людніше починають відноситися до політичних в'язнів. Коли процес поведеться з повною справедливостю, а почуття справедливости в Польщі стоїть вище ніж у її двох сусідок, то саме тепер буде нагода довести до крайнього порозуміння між українцями й поляками, а не, як було дотепер, що кожна політична розправа тільки побилювала пролом“.

„Менчестер Гардіен“ з 26. листопада м. р., коротенька новинка про „Школу для терористів у Данцігу?“ — уривок із зїзнань підсудного Богдана Підгайного.

„Таймс“ з 28. листопада м. р. подає в десятих стрічках заперечення з авторитетного польського боку — на спростування Литви.

„Менчестер Гардіен“ з 3. грудня м. р. помістив листа представника Польського Пресового Бюро в Лондоні, Яна Томашевського, у відповідь на статтю, поміщену в М. Г. 22 листопада. Рівночасно подає на також відповідь редакції.

Представник Польського Пресового Бюро пише: „Відносно до статті про „Український процес“, яка появилася у Вашому часописі 22 листопада, бажав би я звернути Вашу увагу на отсі факти, які Ви здається переочили:

„1. Генерал Перацький не був міністром справ внутрішніх у р. 1930, як Ви припускаєте. Щойно 4 грудня увійшов він перший раз у склад кабінету, як міністер без теки. Генерал Перацький був назначений міністром справ внутрішніх доперва в кабінеті Енджеєвича (1933).

„2. Політика ген. Перацького зовсім не була ворожа до української меншости. Навпаки, він усе обстоював політику тісного співжиття поляків з українцями і його промова в парламенті 16 січня 1932 р. на ту тему мала в Польщі величезне відгоміння. Це згидіве відомшення було дуже не до вгоди терористам з О.У.Н. Один з їхніх членів одержав наказ убити п. Перацького, і він це зробив, згідно з наказом, 15 червня 1934 р.

„3. Нема сумніву, чи обвиник знаходиться між тими, що стоять перед судом у Варшаві“. Ті, що їх судять, це його близькі помічники; це доказано без найменшого сумніву. Війняк успів утекти і знаходиться тепер за кордоном“.

Редакція відповіла: „Ми не заявляли, що генерал Перацький був міністром справ внутрішніх підчас „пацифікації“. Тоді він був головою польської „тайної поліції“ в складі міністерства (міністром був Складковський). Як такий, генерал Перацький був відповідальний за переведення „пацифікації“ в Східній Галичині в р. 1930. Він був також відповідальний за пацифікацію в Лїску в р. 1931, а також на Волині й Полїсся в р. 1932 (про ті пацифікації не згадано в польській пресі ні словом). Його миролюбні промови служили тільки на те, щоб закрити перед світом ті жорстокі міри, за які він і його уряд були відповідальні.

(Кінець буде).

„Морнінг Пост“ з 18. листопада м. р. подав коротку новинку під заголовком „Розправа проти терористів у Польщі“. Новинка повторює зміст офіційального пресового звідомлення, виданого у Варшаві з нагоди процесу. Згадується також Литви і Чехословаччину.

„Менчестер Гардіен“ з 18. листопада м. р. подав довшу новинку про початок процесу під заголовком „Польський процес у справі вбивства. Обвинувачення проти терористів. Молоді українці перед судом“. Новинка (біля пів шпальти) подає подробиці обвинувачення і деякі пояснення.

„Дейлі Гералд“ з 18. листопада м. р. Стаття „12 обвинувачених у змові вбиття міністра. Один з найбільше сенсаційних політичних процесів у польській історії почався сьогодні у Варшаві“. Далі: „Дванацять українців, у тому дві жінки, обвинувачують (як подає Ройтер) в організуванні вбиття генерала Броніслава Перацького, міністра справ внутрішніх, минулого червня“, і т. д. Потім ідуть подробиці обвинувачення.

„Дейлі Експрес“ з 18. листопада м. р. подає в дванадцятих рядках вістку про варшавський процес під заголовком: „У процесі, який почався сьогодні, обвинувачують державу“. „Скатсмен“ (Едінборо) з 18. листопада м. р. подає майже на дві шпальти довгий опис, як убито міністра Перацького, втечу вбивника й арештування та обвинувачення 12 підсудних.

„Менчестер Гардіен“ з 19. листопада повідомляє (в 12 рядках) про початок процесу і про те, що обвинувачені відомчили зїзнання по польськи.

„Дейлі Експрес“ з 19. листопада м. р. подає опис першого дня розправи з його сенсаційними і драматичними зворотами. Увесь опис обертається біля обв. Даріє Тнатківської.

„Таймс“ з 21. листопада м. р. подає деякі подробиці з процесу і закінчує своє звідомлення: „Вбиття міністра Перацького мало такий вислід, якого ті, що його вбили, зовсім не сподівались. Смерть його тільки прискорила бажання до успішного наладнання польсько-українського порозуміння, яке міністер Перацький був започаткував. Одним з найбільше позитивних доказів того порозуміння була участь українців у виборах у Польщі, які відбулись пару місяців тому і які вказали, що найвищий відсоток голосуючих з усієї Польщі виказала Східна Галичина і Волинь, з тим вислідом, що українці тепер добре заступлені в парламенті“.

„Таймс“ з 22. листопада м. р. подає коротеньке заперечення литовського посольства в Лондоні в справі закидів проти Литви, пороблених під час розправи у Варшаві.

„Менчестер Гардіен“ з 22. листопада м. р. помістив редакційну статтю під заголовком „Український процес“, у якій обговорюється польсько-українські відносини. „Генерал Перацький — пишеться в статті — був міністром внутрішніх справ; він був також відповідальний за соромну „пацифікацію“ України в році 1930. Українці вдержували важкий гнет з пасивністю, гідною подиву, аж доки дехто з крайніх кругів не почав палити стирти польських дідичів. У відповідь на те наїхали відділи польської кінноти та поліції села, арештували селян без розбору та бігли їх. Ці операції роблено в тайні, але для теперішньої історії не було найменшого сумніву, що тут відбувається один з великих

актів насильства, який колинебудь був переведений у модерних часах. Не знати докладно, скільки селян побито, але обережне обчислювання вказувало на 10,000, з яких майже напевно всі були невинними. Побиття були такі жорстокі, що багато з селян лежали тижнями в постелі, а кілька померли внаслідок ран. Ці побиття йшли вкупі з нищенням маєтку українців“. Далі автор статті пише, що „нарешті повіяв трохи лагідний вітер і поляки пробують тепер краще ставитися до українців, а навіть є познаки замирення між українським провідом і польським урядом. В Польщі слідно зворот до „лібералізму“, а також трохи людніше починають відноситися до політичних в'язнів. Коли процес поведеться з повною справедливостю, а почуття справедливости в Польщі стоїть вище ніж у її двох сусідок, то саме тепер буде нагода довести до крайнього порозуміння між українцями й поляками, а не, як було дотепер, що кожна політична розправа тільки побилювала пролом“.

„Менчестер Гардіен“ з 26. листопада м. р., коротенька новинка про „Школу для терористів у Данцігу?“ — уривок із зїзнань підсудного Богдана Підгайного.

„Таймс“ з 28. листопада м. р. подає в десятих стрічках заперечення з авторитетного польського боку — на спростування Литви.

„Менчестер Гардіен“ з 3. грудня м. р. помістив листа представника Польського Пресового Бюро в Лондоні, Яна Томашевського, у відповідь на статтю, поміщену в М. Г. 22 листопада. Рівночасно подає на також відповідь редакції.

Представник Польського Пресового Бюро пише: „Відносно до статті про „Український процес“, яка появилася у Вашому часописі 22 листопада, бажав би я звернути Вашу увагу на отсі факти, які Ви здається переочили:

„1. Генерал Перацький не був міністром справ внутрішніх у р. 1930, як Ви припускаєте. Щойно 4 грудня увійшов він перший раз у склад кабінету, як міністер без теки. Генерал Перацький був назначений міністром справ внутрішніх доперва в кабінеті Енджеєвича (1933).

„2. Політика ген. Перацького зовсім не була ворожа до української меншости. Навпаки, він усе обстоював політику тісного співжиття поляків з українцями і його промова в парламенті 16 січня 1932 р. на ту тему мала в Польщі величезне відгоміння. Це згидіве відомшення було дуже не до вгоди терористам з О.У.Н. Один з їхніх членів одержав наказ убити п. Перацького, і він це зробив, згідно з наказом, 15 червня 1934 р.

„3. Нема сумніву, чи обвиник знаходиться між тими, що стоять перед судом у Варшаві“. Ті, що їх судять, це його близькі помічники; це доказано без найменшого сумніву. Війняк успів утекти і знаходиться тепер за кордоном“.

Редакція відповіла: „Ми не заявляли, що генерал Перацький був міністром справ внутрішніх підчас „пацифікації“. Тоді він був головою польської „тайної поліції“ в складі міністерства (міністром був Складковський). Як такий, генерал Перацький був відповідальний за переведення „пацифікації“ в Східній Галичині в р. 1930. Він був також відповідальний за пацифікацію в Лїску в р. 1931, а також на Волині й Полїсся в р. 1932 (про ті пацифікації не згадано в польській пресі ні словом). Його миролюбні промови служили тільки на те, щоб закрити перед світом ті жорстокі міри, за які він і його уряд були відповідальні.

(Кінець буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ХОВЗЬКІ ХОДИ.

Недавно ставав у Вашингтоні на зізнання перед сенатським амуніційним комітетом найбагатший банкір Америки, Дж. П. Морган. Обороняв свою поведінку під час світової війни, свої великі зиски з посередництва альянгам при застатанню позичок в Америці, при закупні тут амуніції, тощо.

Як каже „Нью Йорк Таймс“, усе пішло гарно, аж поки Морган не став прощатися з комітетом. Уже навіть президент комітету, сенатор Най, подав Морганові руку, що, на думку „Таймсу“, значить стільки, що свідомство доброго характеру, коли Морганові поховзулася нога.

Очевидно, нога поховзулася Морганові не в буквальному значінні, але в переноснім. У кімнаті переслухання не було ховзської підлоги, а якби навіть була, то Морган по такій підлозі ходити вмів. „Поховзулася нога Морганові“ в такім значінні, що Морган лягнув язиком щось, таке, що волав би, щоб цього не сказав.

МОРГАН І КУЛЬТУРА.

Сенатор Бовн зі стейту Вашингтон сказав Морганові: „З останньої війни ми (американці) дістали самий тільки тягар довгів, от і все“.

На це заговорив Морган: „Але ми вратували свою душу і вратували цивілізацію“.

Видно, що сенатор Бовн не зрозумів, як це треба розуміти, що американці дістали гори довгів, а вратували собі душу й цивілізацію, бо він дає їм відповідь до себе самого: „Я хотів би знати, що станеться з цивілізацією в найближчій війні“. Цим він сказав: Гарно вратували цивілізацію. Ще один такий ратунок і з цивілізації сліду не стане.

З того Морган зрозумів, що сенатор Бовн має інше від нього розуміння цивілізації, і тому Морган поспішився повчити сенатора Бовна: „Як ви знищите дозвільну клясу, то знищите цивілізацію“.

Цим Морган сказав: де нема дозвільної кляси, там нема цивілізації. Мовляв, народ, чи держава, що має дозвільну клясу, має цивілізацію; а народ, що не має дозвільної кляси, цивілізації не має.

ЩО ЦЕ ТАКЕ ДОЗВІЛЬНА КЛАСА.

Дозвільна кляса по англійськи „leisure class“ („ліжер клас“) від „ліжер“, дозвілля, вільний від заняття час. Виходило, що „дозвільна кляса“ це та кляса людей, що мають час, вільний від занять. Або кляса людей, що хочби навіть не працювали, могли би жити. Що можуть жити без праці.

Коли Морган спиталися репортери, що він розуміє під дозвільною клясою, він відповів, що він розуміє під тим людей, що можуть держати службу.

Отже іншими словами, Морган сказав, що якби так в Америці відобрати одній клясі можливість держати службу, то не стало цивілізації.

ХТО ТВОРИТЬ КУЛЬТУРУ?

Зі слів банкіра Морган виходить, що культуру творять люди, що можуть послугувати службою інших людей.

Прізв�в Смит у своїй широко признаній праці про історію модерної культури каже, що в культурних націй культуру творить інтелігенція. Отже не багачі, що можуть наймати службу, а інтелігенція. Під інтелігенцією він розуміє тих людей, що мають „модерне наставлення, ума“, а саме „людей розумних; вільних, предбачучих і самосвідомих“. Смит каже, що ці люди покладаються скорше на розум, ніж на традицію або авторитет; стоять за свободу

ЛЕГКЕ КУРЕННЯ оферує щось для кожного курця!

ЛОККІС

легке курення

З БАГАТОГО, ЦІЛКОМ ДОЗРІЛОГО ТЮТЮНУ — "IT'S TOASTED"
ЛОККІС Є МЕНШЕ ТЕРПКІ

Copyright, 1936, The American Tobacco Company

Локкіс є менше терпкі

Недавні хемічні проби виявляють, що інші популярні сорти перевищують терпкість Локкі Страйк від 53% до 100%.

*Результати Перевірки Незалежними Хемічними Лабораторіями і Дослідними Групами

Усякого рода люди воліють Локкіс, кожне зі своїх власних причин. Але всі згодні в тім, що Локкіс є Легке Курення з гарного, цілком дозрілого тютюну. Дивним мабуть фактом є те, що листя тої самої тютюнової рослини можуть цілком різнитися одні від других більше, чим листя рослини дещо відмінних родів. Хемічний аналіз

виявляє, що в горішних листках є надмір алкаліїв, що заміряють спричинити прикрий, алкаліновий смак. Долішні листя можуть творити терпкий дим. А лишень в середніх листях найбільш приемного зрівноваження терпкість і алкаліну. В Локкі Страйк Сигаретках вживається середні листя.

одигиці; дивляться радше в будучність ніж у минулість; признають, що правда є більше релятивна і субективна (згляда й особиста), як абсолютна й обективна.

На думку Сміта, це „мало-важне для культури, чи людина може удержувати собі службу, чи не може, а важне те, що вона робить для духового розвитку людей.

Цікаво тепер знати, кому треба признати правду: Морганові чи Прізв�вдові Смитові?

ДЕФІНІЦІЯ.

Вище сказано, що репортери питалися Морган, що він розуміє під фразою „ліжер клас“. Так повинен питатися кожний, коли чує, як хтось у своїй мові вживає слова, котрого слухаючий не розуміє зовсім або розуміє інакше, як розуміє другий.

Треба цього, бо коли дві людини вживають одного слова, але один її розуміє інакше від другого, вони ніяк порозумітисся не можуть.

Відповідати на такий запит називається подати дефініцію слова, подати означення слова, або здефініювати слово. Дефініцію слова подати найкраще в той спосіб, що наперед подається ширшу клясу, до якої річ, названа словом, належить, а потім подається, чи ріжниться ця річ від інших річей тої самої кляси.

Отже Морган, відповідаючи на запит, що це таке дозвільна кляса, каже, що це кляса людей, які тим відріжнюються від інших людей, що можуть держати службу.

Недавно тому писали з Москви, що при якомусь іспиті питалися студента, хто то є Катерина Друга.

На це студент відповів: „Катерина Друга — це продукт“. Продукт, значить „виріб“. Отже екзамінатор здивувався немало, почувши таку відповідь. „Що? Продукт?“ — каже він здивований. „Продукт чого?“

„Останній продукт феодалізму“, каже ученик.

Показується, що такий було написано в книжці, з котрої

ученик учився: „Катерина Друга була продуктом феодалізму“. Здавалось би, що це дефініція слова. Та це не дефініція, а тільки опис. Тут автор не хоче подати значіння слова, але тільки описує один бік річі.

ЩО ЦЕ ТАКЕ РЕЛЯТИВНИЙ?

Повище вжито ще слова „релятивний“.

„Релятивний“ значить по нашому стільки, що „зглядний“. Як ми кажемо: „Це залежить, як на цю річ дивитися“, то ми власне тут описуємо те, що з латинської мови зветься релятивним.

Професор Айнштайн цілу свою філософію опер на те поняття „релятивності“. Він каже, що взагалі все в світі залежить від того, як на річ дивитися.

Раз якось репортери американських газет присіли його, щоб він їм сказав, як треба розуміти релятивність, і він у розпучі сказав їм таке:

„Вам здається, що час усе час, що мінута все мінута, а година все година. Отже ні! Як ви сидите з улюбленою дівчиною дві години, то вам здається, що це тільки мінута; а як сидете на розпечену до червоноти піч тільки на хвилину, то вам буде здаватися, що ви сиділи дві години“.

ПОДЯКА.

Ми, нижче підписані, складаємо ширю подяку головному урядові У. Н. Союзу за скорі і точне виплачення нам помертної запомоги в сумі \$1000 по бл. п. Івані Телех. Щиро дякуємо бр. св. Василя, від. 185 У. Н. Союзу, та всім членам за симпатії і участь в похороні.

Нехай Всевишній стократно заплатить нашій дорогій організації і всім членам за співчуття в нашій горю.

Марія Телех і діти, Мейфілд, Па.

Розчарування.

Лікар: Вже можна вам виходити з дому, однак не вільно заглядати до гостиниці на чарочку!

— Коли так, то навщож маю виходити з хати?!

З ПРИВОДУ „СТАХАНОВСЬКОЇ“ МОДИ В СССР

Стаханов. Бусилін, Марія Демченко, Кривонос — імена цих „героїв праці“ советська преса друкує великими буквами поряд з іменами Сталіна, Кагановича та інших мешканців большевицького Олімпу.

Винахідливі люди сидять у московському Кремлі! Все вони вмють викрутисися, як не по суті, то на словах. Створили найгірший у світі капіталізм, а називають його „соціалізмом“. Систему визиску робітника назвали „соціалістичним змаганням“ і на цій підставі витягають останні жили з пролетаріату. Скасували оплату праці погодинно, завели акордну систему (піс-ворк), і це велеть робітникам уважати за „велике досягнення“.

В осени 1935 року пролунало по СССР імя робітника Стаханова, майнера з Донецької басейну на Україні. 31 серпня Стаханов видобув за 6 годин праці 102 тони вугля, замість 6—7 тон, що було звичайно в тій майні. Від Москви й до Евдиовостоку почали писати, що „метода Стаханова“ мочище перевернути всі пляни советської індустрії. Яке: в західно-європейських країнах майнери добувають вугля від 10 до 16 тон денно, а Стаханов дав продукцію вдвістєро більше! І почалось: крик на робітників, крик на інженірів, що вони не йдуть за прикладом Стаханова і не захоплюються цим „досягненнями“. А щоб заохоти до наслідвання, комуністична диктатура почала платити „стахановцям“ значно більше, ніж іншим робітникам. Голова ради комісарів СССР, Молотов, зазначає: „Безпосереднім приводом до високої продуктивності стахановців є звичайна заінтересованність до збільшення свого зарібку“ („Правда“, 19. грудня 1935. р.). Сталін, навпаки, вважає, що робітники в СССР лізуть із шкіри на праці не тому, що хочуть заробити більше, але через те, що — „жити стало краще, жити стало веселіше. А як живеться веселіше, до конфліктів між ессянами,

то й робота робиться“ („Правда“, 22. XI. 1935. р.).

Щоб робітників заохотити до „стахановської“ праці, советська влада завела велику ріжницю в оплаті роботи поодиноких робітників. Тому, наприклад, робітник у майні може заробити вдвістєро більше від свого товариша, що працює в притулки, до них посилають учителів до дому, щоб учили їхніх дітей; їх навіть голять і стрижуть поза чергою! Але й ці привілеї не притягують робітників до „стахановщини“. За підрахунком, на советських підприємствах є робітників-стахановців від 4,5% до 35%. Маса робітництва ставиться до тієї системи з ненавистю. „Стахановцям“ робітникам їхні товариші-робітники ламають назвисне інструменти, псують вартати, а буває, що й убивають завзятих стахановців.

В чім причина? Невже робітники не хочуть більше заробити? Вони раді заробити, але знають, що метода Стаханова нищить фізичну силу робітника, вона перенапружує його і врешті руйнує здоров'я. Цього мало: советський „піс-ворк“ зменшує число робітників на підприємстві, і зайві робітники мусять шукати собі праці деінде. Через цю „геніяльну методу“ росте безробіття в СССР.

Та й сама робота стахановців не така вже продуктивна, як про неї пишуть. Багато робітників мусять „обслужити місце праці стахановця“: приготувати матеріал, інструменти, зміцнити стіни (в майнах) і т. д. Тому то „досягнення“ Стаханова треба ділити на кілька робітників, що йому помагали. Часом буває, як пише „Труд“, що бригада в майні видобуде 80—90 тон за день, а на другий день тільки 20 тон. (24. жовтня 1935. р.).

„Піс-ворк“ на селі приводить до конфліктів між ессянами,

членами колгоспів. За почини Марії Демченко, що за день викопала з своїми підлеглими 500 пудів буряків, пішла мода на „пяти-сотниць“. В колгоспі Молотова на Курщині муж колгоспниці Горякіної люто побив свою жінку за те, що вона підписала зобовязання копати буряки за способом Марії Демченко. Селяни казали: „Горякіна зобовязалася, а нам доведеться викопувати“ („Соц. Земледелие“, 8. січня 1936. р.).

З наведених прикладів бачимо, що нове ніби „соціалістичне“ відкриття російських комуністів в організації праці веде людей до деморалізації, до фізичного знесилення, до взаємної ворожнечі і до цілковитого поневолення. Капіталісти — Форди, Круппи і Рено — це малі щєнати, як порівняти їх методи визиску з тим, що завів у своїй державі „вождь світового пролетаріату“ Сталін.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Вільна Україна, від. 152, повідомляє всіх членів, що місячні збори цього товариства відбудуться в середу, 12-го лютого, в годині 8-мій ввечір. Члени, котрі не заплатили своїх належностей минулого місяця, будуть суспендовані. — С. Присяжний, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в четвер, 13. лютого, точно в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо багато справ до іорішення. Довгуючі члени звольте виринити свою залегність, щоб не потрібно *вас суспендовувати. Члени, котрі не є доплатили до свого пертифіката, щоб цього місяця киче доплатили. Ви всі знаєте свій обовязок та товариську увагу. Старайтесь сповнити обовязок, щоб опісля не було паркань. — В. Туряніський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в п'ятницю, 14. лютого, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Пригадуємо дозгоу чим членам, щоб виринали свої залегности. Нови кандидати, що хотіли стати членами Товариства і У. Н. Союзу, хай прийдуть на збори, а радо приймемо. — І. Генєра, прєдс.; М. Генєра, кас.; К. Плат, секр.

Чоловік:—Ти чого плачеш, серденько?
Жінка:— Не можу тобі сказати того.
Чоловік: Чому ж це?
Жінка: Бо то дуже дороге...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПО ВАРШАВСЬКИМ ПРИСУДИ.

Роздумуючи над варшавським судом, прийшли гром. Г. Климишинови з Палмертон Па., на думку ось ті слова І. Франка:

Судить мене, судді мої,
Без милости фальшивої,
Не думайте, що верну я
З дороги „нечестивої“.
Не надійтесь, що голову
Перед вами смирно схилю я,
Що в добрість вашу вригати
Буду одну хоч хвилию я.

НЕМА УКРАЇНСЬКОЇ ХАТИ БЕЗ УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗІВ.

Хто буває в наших домах, той переконається, що є ще дуже багато таких домів, в яких нема портретів наших геніїв, навіть таких як Тарас Шевченко чи Іван Франко. Бо про Хмельницького чи Грушевського вже не говорю. Вважаю, що це є великою шкодою, бо таким чином ми спинюємо популяризування імен найславніших людей, а з ними і їх великих діл. На це повинні ми пам'ятати особливо тут в Америці, де маємо до діла з молоддю, що тут родилася і тут виховується.

Та я хочу порушити ще іншу справу. Я бував у ріжних польських домах. Я бачив там ріжні релігійні образи. Бачив образ Господа Бога, а біля нього польський прапор і польська зброя, а під тим напис золотими буквами: „Боже, спаси Польщу“. Признаюсь, що я це не бачив в ні одного українця образу з подібним написом, себо з написом „Боже, спаси Україну“. Бачив я теж у польських домах образ Матері Божої і там теж польські національні кольори і напис „Матка Божка, Крульова Польска“.

Я не є ніякий приятель поляків, але похвалю їх там, де їх треба хвалити. Мені подобається бачити такі образи в хатах. Там людина вчиться молитися до Бога і просити Його помочи для своєї вітчизни. І я дивуюся, чому в нас нема чогось подібного. Чому українські хати християнські не заповнені подібними образами? Я знаю, яке це велике вражіння робить на вірних ось такий напис, який є в українській церкві в Мікіз Ракс, Па., де над іконостасом видніє напис „Боже, Україну спаси“. Та це вимкове явище. В старім краю польські грабінники не позволили би мати такі написи, але тут в Америці ніхто нам не заборонить молитися до Бога своєю мовою й злучити молитву до Бога з молитвою за Україну. Моляться до Бога за свою державу державні народи, то ми, як недержавний нарід, повинні ще більше звертати на це увагу і поширювати релігійність враз з національною свідомістю. Оттакі релігійні образи з українським тлом поширювали теж і наше українське містєцтво. І це теж дуже важне. Значиться, що при добрій волі можна добре служити Богу, українській державі й українській культурі. Тільки треба думати про це й переводити в життя.

І. Балабан, Арнольд, Па.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ПОРТЛЕНД, ОРЕГОН.
На інвалідів.
На річних зборах тов. ім. І. Франка, від. 92 У. Н. Союзу, члени зложили такі добровільні жертви на інвалідів по \$1: А. Федюк, Г. Пелєх і М. Собода; по 75 ц.: Д. Олексів і М. Білозір; П. Гриців 70 ц.; Г. Зварич 50 ц., а по 25 ц.: А. Олєшук і К. Топорович.
На Український Музей у Празі зложили по 50 ц.: Г. Пелєх, Г. Зварич і С. Олєшук; по 25 ц.: А. Федюк і К. Топорович. Разом зібрано \$8.20, які вислали до краю через Обєднання. Г. Пелєх, секретар.

3-УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Свято Злуки українських земель та протестаційна маніфестаційна акція.

Заходом Української Центральної Ради в Ньюарку в неділю, 26 січня 1936 р., відбулося Свято Злуки всіх українських земель в одну суверенну державу. Його відсвятковано урочисто так, як наш загад святакує Листопадове Свято. В програму згаданого торжества увійшли:

Вступна промова п. Петра Ковальчука, в якій була зясована історична вага актів злуки.

Пописи хору укр. презв. громади під управою проф. Ю. Кириченка, який з великим артизмом відспівав: „Молитву за Україну“, „Слава Україні“, „За волю до бою“, „Стоїть явір“, „Коби скорше з гір Карпат“ і „Дзвони“.

Промова-реферат адв. В. Кузьми, в якому після аналізу четвертого універсалу шановний прелегант змалював героїстично фронтних частин української армії й таврував недомагання нашого запілля.

Після Свята Злуки відбулася протестаційна маніфестація, звернена проти Польщі. В програму протестаційної маніфестації увійшли:

Виступи вже згаданого хору з піснями: „Ой, рано“, „Щедрик“, „Ой там за горою“, „Журавлі“, „Ще не вмерла України“.

Протестаційна промова о. д-ра В. Клодницького, в якій було підкреслено, що нація, яка має таку молодь, котру не лякають ані ланци в тюрмі, ані варшавські тортури та жорстокі засуди на смерть, може з гордістю глядіти в будучність, бо в слухний мент сотки тисяч борців повторять гасло наших молодих мучеників. Слава Україні! Україна переможе всіх наїзників.

Перечитання резолюцій п. М. Юровом та й одноголосне одобрення їх загально присутніх на галі.

Кінцеве слово п. Крука та проголошення переведеної під час перерви збірки на бойовий фонд.

Як Свято Злуки так і протестаційна маніфестація відбулися гарно. Та, правда, галі не була переповнена так, якби то на Ньюарк випадало. Учасниками знагаданих народних імпрез були головню люди з укр. прав. церкви і з укр. презв. церкви, Чорноморської Січі та відділів товариств, що групуються біля згаданих двох церков, які є заступлені в Українській Центральній Раді.

На всякий випадок згадані імпрези під моральним оглядом осягнули багато. Про них

заговорила місцева американська преса:

VOICE APPEAL TO LEAGUE.

More than 500 members of the United Ukrainian organizations of Newark have passed a resolution calling on the League of Nations to act on the problem of Polish discrimination against Ukrainians, the Rev. Vladimir Klodnycky, rector of the Church of Holy Ascension, 179 Court st., announced yesterday.

Recalling the proclamation of Ukrainian autonomy of Jan. 22, 1919, representatives of fraternal, church, athletic and social organizations of Ukrainians in Newark lashed out against "the inhumanities of the Polish government," Dr. Klodnycky said.

A policy of "extermination of cultural, economic, political and physical life" among 7,000,000 Ukrainians makes it vital that "the enlightened opinion of the world be notified of the true state of affairs," the resolution declared.

(The Newark Ledger, Tuesday, January 28, 1936).

Заговорила теж і польська преса з Нью Йорку, згадуючи про цей протест проти Польщі.

Під матеріальним оглядом згадані імпрези дали \$82.58, яку то суму, призначену на бойовий фонд, переслано до краю через Обеднання.

В складі цієї суми є збірка, на яку жертвували: Гарасимчук \$2; по \$1: о. д-р Клодницький, пані Юрєвич, пані Соколовська, Л. Крук, М. Варницький, Балита, І. Височанський, Зелєпський, Гринкевич, Кицько, Чайчук, Галушка, М. Сокальський, І. Урман, В. Фейло, П. Сосницький, В. Осадчук, В. Ткач, М. Яцентий, І. Наконечний, М. Павлуш і І. Тарнавський; по 50 цт.: Л. Горман, Пирожик, Галушка, Боришак, Оніщук, Доля, П. Варницький, Ф. Сингалевич, Воробець, Дачковський, І. Гулда, Д. Івашків і Я. Шишковський.

Значачу, що звіт цей подає підписаний як член пресової комісії У. Ц. Ради в Ньюарку.

о. д-р В. Клодницький.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Для перебудови або суцільності Центрального Комітету Українських Національних Товариств.

Нема що закривати правди про недомагання нашого громадянського життя. Воно зріжничковане і кожному по сторонньому здається, що в Нью Йорку воно кипить. Кожне товариство щось робить, бо оголошує в газетах про імпрези, чи там „підприємства“. Але як часто галія стоїть пустою, а товариство має недобір із таких „підприємств“?

А вже нема що говорити про моральну шкоду через таке роздроблення. Хоч у Нью Йорку кожний має своє поняття про число українського

населення і подає фантастичні цифри від 50 до 150 тисяч, то на ділі ми не знаємо, чи в нас 1,000 родин, чи може лише 3,000 осіб?

А не знаємо саме тому, що ми роздроблені і лише про „свою хату з краю“ дбаємо. Якби громада зійшлася разом, то хоч постаралась би за свій цenzус. Маючи цenzус національний, можна б і пляни якісь укладати про народню роботу.

Мабуть для спільного порозуміння в народній праці заложено Центральный Комітет Українських Національних Товариств. Але як виглядає організація цього Центрального Комітету? Як вишлетесь 40 писаних запрошень до делегатів поодиноких товариств, то приходять 5-7, точно стільки, скільки є членів виконного комітету. І подумати лише: секретар має бути живчиком і укладати та виконувати пляни праці, а тимчасом він мусить писати 40 запрошень, витрачаючи дорогий час хіба на те, щоб делегати були ласкаві насміятися із легковірності секретаря.

На річне зібрання минулого року прийшла неповна десятка делегатів. Не було з кого вибрати уряду. Теперішній голова і секретар з кончечности приймали на себе обовязки на пробу. Проба показує щось неймовірне. Товариства якби сгдухли, бо замінили. Чи справді вже гинемо в Нью Йорку як одна спільна громада і вижидаємо смерті малими, роздробленими гуртами?

На четвер 19-го березня (марта) призначені річні збори делегатів товариств для складання звіту і перевибрання нового уряду. Час застановитися наперед, що то буде з оцією організацією і кому віддати дальший провід громадянських справ. Вибувають міссяні зібрання товариств, то нехай товариства подбають вибрати відповідних активних делегатів до Центрального Комітету, щоби було з кого вибрати уряд. Крім того треба подбати про фінансову сторону Ц. Комітету. Нью Йорк не село, щоби раз на рік зробити якусь імпрезу і тішитися її успіхами. „Не підемо ми, прийдуть вони“. Як наша національна громада не буде давати відповідних знаків життя, то прийде знову деморалізуюча москowska інтрига, як прийшла була перед десятками літ, і знову відчаєне половину нашої громади. А потім наші наслідники будуть клясти своїх батьків, що не допильнували громади і дали їй розбігтися в чужі кошари.

Щоб до цього не допустити, треба подбати про правильне функціонування секретаріату. Треба призначити людину, яка могла присвятити стільки часу, щоби можна виконати за-

вдання Центрального Комітету. І тій людині треба дати якусь нагороду, бо даром робітник не може працювати 4-5 годин кожного дня, не маючи нізвідки „ласкавого хліба“. Большевицьких скарбів ми не маємо; а як свідомі країньські громадяни не хочуть розуміти, що кожний обовязаний дати від себе якусь жертву на функціонування Центральної організації, то не дурім себе, що ми розуміємо, в чому полягає будова державности.

Д-р Семен Демидчук.

ТРЕНТОН, Н. ТЖ.

Чи йдемо вперед?

На те питання, коли мова про Америку, а ще точніше про нашу трентонську громаду, можна відповісти, що— йдемо вперед. Навпаки— йдемо назад.

Навпакою це до Свята Злуки і протестаційного віча, що відбулося в нас дня 2. лютого. Мали ми прекрасну ідею, згадку про велику історичну подію. І мали ми згадку про тих героїських молодих хлопців і дівчат, що їх судили на варшавському суді. Знається, що камінь був би зворушився і прийшов у такий день на таке свято і таке віче і заговорив би, або хоч послухав, як інші говорять.

Та в нас було інакше. Прийшло якої пів сотні старших, не враховуючи молоді і дітей. А будаво ми бачили на маніфестаціях маси нашого народу. Деж вони подіяли? Помірали, розіхалися? Ні. Нас є тепер два рази більше ніж було. Є повно молоді, навіть і дорослі. Є ще повно і старшого громадянства. Воно не прийшло послухати гарної програми. Воно дрімало вдома. Одні заливались, а інші по хатах політикували, аж підлога під ними тріщала. А інші повлаштували собі на цей час різні забави. І щож це за поступ, що за національна свідомість? І чи не мале слухности панна Марія Скоропад, що говорила в імені нашої молоді, коли питалася батьків, старшого громадянства, де їх діти, чому вони не є на святі, як їх виховано?

Не хочу говорити про тих, що покинули наші ряди, що перейшли в табори наших ворогів. Але звернуся до наших людей. Чи ті паршиві наші амбіції і наша байдужність мають довести до цілковитого занедіння нашої громади? Чи може ми ще хоч тепер опам'ятаємось і поставимось до нашої національної справи трохи інакше. Може хоч тепер заговорить до нас кров наших мучеників і революціонерів з рідного краю і ми забудемо наші особисті порахунки та возьмемося до відродження нашої громади.

Іван Сабат.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ У НЮАРКУ, Н. ДЖ. ЗЛУЧЕНІ ТОВАРИСТВА

будуть святкувати

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО

КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО БЕРЕЗНЯ (МАРСН) 1936 Р.

Просимо всі націоналістичні товариства, щоб на той день жадних імпрез не справляли. Точніша програма буде подана в Свободі пініше.

ЗА УКР. ЦЕНТР. РАДУ В НЮАРКУ: Е. Оніщук, секр.

УВАГА! КОГУС, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 РОКУ

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В КОГУС, В ПОРОЗУМІННІ З ГОРОЖАНСЬКИМ КЛУБОМ І МІСЦ. ОРГАНІЗАЦІЯМИ влаштує

В ГАЛІ КЛУБОВИ В УКРАЇНСЬКИМ ПАРКУ

БЕНКЕТ

в честь п. СТЕФАНА ЯРЕМИ, першого українця в Злучених Державах, що вибився на політичну арену і займає уряд асемблемента в ньюйоркських стейті.

Початок точно в годині 730 ввечір.

На бенкет запрошені як гості вишачі урядовики міста Когус, Трой, Waterlily, Albany і сі стейту. В часі бенкету будуть достосовані до хвилі тобати, виступи місцевого хору і танцюристів. Вєтї шарик українців запрошємо до участі.

Тикети до набути в Українським Горожанським Клубі, Saratoga St., найдальше до 13-го лютого.

ВИЙШЛА З ДРУКУ

ТЕАТРАЛЬНА КНИЖКА

НЕЧИСТА СИЛА

ЗНАМЕНИТА КОМЕДИЯ в 4-ох ДІЯХ

Написав О. В. Рутковський.

В ситуді виступає 7 мужчин, 3 жєнщини і дєрубки.

Шна за примірник 35 центів.

Замовлення разом з належитістю слати до:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. (P. O. Box 346)

НЕ НОВА

Наша обслуга не є нова. Хоч вона під кожним оглядом модерна, то кожний бачить, що за нею є 30-літній досвід; 30 літ науки, як обслугувати найкраще.

Це річ такої великої ваги, що ми не можемо собі уявити, як хтось може не звернути на це уваги.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

У школі.

Учитель: — Твоя мама має пять кіз і кожна з них дає чотири літри молока. Скільки то буде разом?

Ученик: — Шіснацять літрів, бо один є цап.

Молода жінка (всміхається стидливо): — Знаєш дороженький, що небаром житиме нас тут не двоє, а троє...

Чоловік: — Ах, який я радий з такої несподіванки!

Жінка: Бо моя мама розводиться з татом і буде жити в нас...

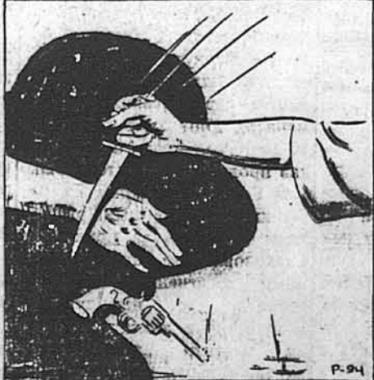
ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

Як Джері стрілив до старого Зидона, фанатичний ум Ніярха обкопив запал фанатизму. „Демон прийшов між нас знов!“ — він крикнув. Але ніяка чортівська сила не переможе Ніярха, священика Ваала та пророка Іскандра“.

Тепер божевільний Ніярх виняв з пазухи ніж, котрим він пробив сотки жертв. З диким криком він кинувся на американця. Вірячи в певність свого стрілу, Джері вистріляв просто в груди Ніярха, багато не ціляючи. Ніярх зовсім не здержав бігу.

Джері хибнув. Пролав чар його зброї. Заки прийшов до себе та зібрався до нового вистрілу, вже ніж найстаршого священика вдарив його по руці й витрутив йому револьвер. Незастрашений цим Джері зчепився з ніярхом.

Побачивши силу противника, священик крикнув: „Він не сміє згинути від ножа, але від смертельного огненного стовпа! Каті! Беріть його!“ І в тій хвилі, як він дав приказ, його сповнено. Джерія скоро перемогли.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Сиракоз, Н. Й. — В посмертній згадці про пок. Сильвестра Кашубинського має бути замість Іван Бігуняк — Іван Пігуляк.

М. Г., Нью Йорк, Н. Й. — Дякуємо за листа, але з „весною“ таки пождіть, бо ще маємо сильні морози і сніги.

Д. Карнович, Алентаві, Па. — Кажете: „До цієї пори Ви ще не опінули нічо про Український Народний Конгрес, що має відбутися при кінці березня, котрий повинен дати напрям цієї боротьби, у котрій повинно взяти всі організації без огляду на їх політичні чи релігійні переконання“. Не гадували за цей конгрес, бо він ні український ні народний. Це збіговиско влаштовують комуністи, а що їх самих дуже мало, пробують затягнути українських націоналістів, називаючи його народним. Супроти цього, якщо треба пригадати про щонебудь нашим людям, то хіба про цей факт, що комуністи досі все й усюди виступали проти назви „український народний“. (Наприклад, вони ніколи не допускали називати народні дома українськими народними домами). Ніякого напрямку боротьби цей „конгрес“ не дасть, бо цей напрям уже згорі большевицький застерігають собі, щоб він не був протибольшевицький, себто, щоб не звертався проти російської окупації України.

Союзовець, Амстердам, Н. Й. — Найкраще зробіть, коли з тим питанням віднеситися до одної чи всіх наших дієшвей Там одержите відповідь з першого жерела.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний з родиною, складаю щирю подяку Годовним урядникам нашої організації за шкоре виплачення посмертного по мой жінці, бл. п. Марії Сорока, котра померла трагічною смертю 22 грудня м. р. в Клівленд, О. Щиро дякую сестрицтву Н. З. П. Д. Марії, від. 112 У. Н. С., тов. Подільська Україна, від. 104 У. Р. С., за віддання останньої прислуги і за вінки, які зложили на могилі Покійної та за численну участь у похороні. Також дякую всім тим чесним громадянам і громадянкам, що причинилися до похорону цвітами і автомобілями, чи добрим словом. А заразом підкреслюю, що це є честь і велика користь належати до такої славної організації, якою є наш У. Н. Союз, і почувати себе в сестрицтві чи в брацтві в смутку і радості членом одної великої Союзової родини. Теодор Сорока, вдовець; Марія, Дінька, доньки; Дмитро, Іван, сини.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410

Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2565

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2565.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.